

SERBIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SERBE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SERBIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A.

Напишите коментар на један од ниже наведених одломака.

1. (a)

Али равна и дрхтурава ледена плоча ухва-
ћена поврх реке била је посвуда слабашна,
крта и непостојана те је Мала птица морала
онај свој први спасоносни покрет да понавља
небројено пута. Иако је лед бивао све хлад-
нији и оштрији за њен нежни кљунић, Мала
птица није посустајала. Попут неке мале дро-
билице једнако је кљуцкала тај лед пред
собом, то би је задржало на површини онај
један једини кратки секунд... И тако, смењу-
јући секунд спасености са оним секундом
празнине и безнађа, Мала птица је попут дро-
билице-крцкалице полако крчила себи уску
стазицу у леду, стазицу што ју је све више
приближавала обали.

Било је чак тренутака кад јој се овај
необични начин напредовања и допадао. Неки
покрети су је чак подсећали и на оно њено
малопређашње каприциозно поигравање по
још увек целој, ненацетој леденој плочи.
Јер и навика, лишена оне крајње опасности,
може одједном да личи на игру.

Кљунић Мале птице просецао је и даље
лед. До обале већ није било далеко. Видела
се добро кора жалосних врба, последњих прео-
сталих обалских стражара.

Забављена крцкањем леда (кажемо заба-
вљена јер је Малој птици то с временом
постало одиста и забавно) оно осети да није
више ни у ком случају сама. Само то није
било више оно осећање кад те твој успешан
посао води сасвим извесно некеме у сусрет, да
те неко тада невидљив подржава. Не, неко
стваран био је ту у близини. То је Мала птица
могла јасно да разлучи по стално пратећем
шуму који је био сасвим другачији од крц-
кања леда и плускања воде.

Не, њена замрла чула је нису варала. То
је био Неко. На жалост, Мала птица није
имала ни једног јединца тог слободног часка
да се осврне и види ко је – морала је само
напред и напред. Посустане ли, никада је
обала неће дочекати!

Међутим по њеној главици кошмутале су
се свакојаке претпоставке. Ако је зао, поми-
сли, тај би ме већ одавно бућно по лед. Али,
ако је добар, зашто ми не помогне?!

Добар је, закључи напoкoн Мала птица,
али је прeслаб. Има и таквих који су као онај
50 мој јучерашњи „једноноги“ познаник. Ко
био да био, добро је што је крај мене, те
нисам сама у најтежим тренуцима. И то јој
одиста ули нову снагу да још немилосрдније
ломи пред собом онај издајнички лед. А
55 обала је била све већа и већа у њеним зацр-
вењеним очицама.

На тренутке сва би се претворила у то
своје неодређено чуло, чак је и лакше
ломила лед, само да провери да ли тај Неко
60 иде и даље за њом.

И он је одиста ишао.

А онда је било преостало још само два
или три пута да одкључне лед, да лепетне сад
већ попут олова отежалим крилима и да се
65 докопа обале што се у њеној мутној свести
преливала већ у свим дугиним бојама, од сиве
и зелене до црвене прелазећи, опет, у сребро.
И она учини тих неколико покрета, сва пому-
ћена од ткања радости и умора, коначно се
70 усправи на нечем сасвим чврстом и истог часа
се стровали на тло.

Мома Дими : Мала птица,
Свјетлост, Сарајево, 1989

- Да ли има нешто необично у овом одломку и како је то аутор приказао?
- Да ли ауторов стил одговара тематици?
- Шта је постигнуто присуством другог окарактерисаног аутором као Неко?

1. (6)

ПОНОЋ СЕЛА

Умукнуо је и лавез паса,
одмиче споро час нем и глух.
У томе часу мре све без гласа,
само из приче ниче злодух.	15	Блеснуће изнад нечије главе
челичног ножа бритки рез;
зеленим безом згажене траве
остаће само румени вез.
5 Сад мртви свати с невестом бледом
пољима, шумом уз хук и лом,
селима пролазе крадом, и редом
бацају чини на сваки дом.		Други ће поћи с гушеним смехом
уклетој крви да нађе мир.
А девојка ће с дозрелим грехом
наднети лице над горски вир.
10 Пијани свати немирних душа
селима сеју отровни сад.
Побиће њиве лед или суша,
умреће неко чедан и млад.	20	Кошчане руке збораних старица
залуд ће брати биље за лек.
Већ нема више видарница
за нашу бољку и наш век.

Милорад Пани –Супер: Тридесет лета.
Просвета, Београд, 1965

- Шта описује ова песма?
- Каква је песникова порука?
- Каква је структура и стил ове песме?
- Опишите утисак који је на вас оставила ова песма.

Б.

Напишите састав на једну од ниже наведених тема. Ваш одговор треба да се базира на барем два дела из 3. Дела програма. Можете да се позовете и на друга дела, али никако не на начин да то представља главни део вашег одговора.

2. Размотрите улогу **било** носталгије за прошлошћу, **било** снова о будућности у делима која сте студирали.
 3. Упоредите функцију негативних / лоших / личности у делима која сте студирали. У коликој је мери њихово присуство важно и на који начин то присуство доприноси развоју радње, **или** формулисању идеје аутора?
 4. Размотрите улогу конфликта у делима која сте студирали.
 5. Неки аутори виде себе у улози “учитеља” и своја дела сматрају “лекцијама”. До колике мере би се дела која сте студирали могла дефинисати као “лекције”?
 6. Упоредите начин на који су приказани амбијент и атмосфера у барем два дела која сте студирали.
-

